

DEKRETU PROIEKTUA, Gorbeia Kontserbazio Bereziko Eremu (ES2110009) izendatzen duena, kontserbazio-neurri eta guzti, eta Parke Natural hori Erabili eta Kudeatzeko Gida Planaren alderdi arautzailea onartzen duena.

Gobernu Kontseiluak 1997ko abenduaren 23an, 2000ko azaroaren 28an eta 2003ko ekainaren 10ean egindako bilkuretan hartutako Erabakien bidez, Hegaztientzako Babes Bereziko sei Eremu (Hegaztientzako BBE) izendatu ziren, eta 52 gune proposatu ziren Batasunaren Garrantzizko Leku (BGL) izateko. Proposamena Europako Batzordera eraman zen, eta han ontzat eman zuten BGLen zerrenda, 2004/813/EE eta 2006/613/EE Erabakien bidez. Erabakiok Atlantikoko eta Mediterraneoko eskualde biogeografikoei dagozkie, hurrenez hurren, eta hortxe kokatzen da gure autonomia-erkidegoa; Gorbeia-eremua (ES2110009) ere tartean zegoen.

Habitat Naturalak eta Basoko Fauna eta Flora zaintzeari buruzkoa den Europako Kontseiluaren 1992ko maiatzaren 21eko 92/43/EEE Zuzentarauaren 4. artikulua eta Natura-ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 44. eta 45. artikuluek ezarritakoari jarraiki, autonomia-erkidegoek, jendaurrean jarri ondoren, beren lurralde-eremuko BGL guztiak Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendatu eta eremuok behar bezala kontserbatzeko neurri egokiak ezarri beharko dituzte, kontuan hartuta lekuan lekuko habitat naturalaren eta espezieen berezitasunen arabera eskakizun ekologikoak. Kontserbazio-neurri horiek izango dira, batetik, kudeaketako planak eta baliabideak, eta, bestetik, erregelamenduzko neurriak, administratiboak edo kontratuzkoak.

Dekretu honen bidez, Gorbeia KBE izendatu, eta hura kontserbatzeko helburuak eta neurriak ezartzen dira. Baina eremu horrek Naturagune Babestuen tipologia bikoitza biltzen du, Parke Naturala eta Natura 2000 Sareko kontserbazio bereziko eremua baita. Beraz, apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Natura Kontserbatzeko Legearen testu bateginaren (NKLTB) 18. artikuluari jarraiki, eremu hori antolatzeko mekanismoak koordinatu egin behar dira, eremuaren plangintza integratuko duen dokumentu bakar batean biltzeko; horrela, kategoria bakoitzean aplikatu daitezkeen araubide desberdinek osotasun koherente bat osatuko dute.

Parke Naturalen kasuan, bi tipologia arautzen dituen dokumentu bakarraren legeaurreikuspena ezin da gauzatu, legeak berak ezartzen baitu tipologia horiek Natura

Baliabideak Antolatzeko Plan (hemendik aurrera, NBAP) batek (NKLTBaren 20. artikulua) eta EKPZ batek (NKLTBaren 27. artikulua) arautu behar dituztela. Hala ere, bi baliabide horiek Naturagune Babestuaren (NB) bi tipologiaren premiak betetzeko baliagarriak izan daitezke, nahiz eta helburu eta eduki desberdinak dituzten.

Gainera, onartzean, kontuan hartu behar da Eusko Jaurlaritzak eta foru-organismoek dituzten eskumen konkurrenteek koordinazio-ahalegin berezia dakartela. Izan ere, NBaren bi tipologiaren deklarazioa Eusko Jaurlaritzari dagokio edonola ere (NKLTBaren 19.1 artikulua). Parke Naturalei dagokienez, NBAPa bideratzea eta onartzea Eusko Jaurlaritzaren eskumena da (NKLTBaren 7.a artikulua); EKPZrako, aldiz, prozedura bifasikoa jarraitzen da. Hau da, lehenik, foru-organismoek bideratzen dute eta organo horiek onartzen dituzte Parke Naturalaren kudeaketari dagozkion jarraibideak; eta bigarrenik, Eusko Jaurlaritzak bideratzen du, araudiari dagokionez (NKLTBaren 29.e artikulua). Bestalde, KBEei dagokienez, helburuak eta araudiak onartzea Eusko Jaurlaritzaren eskumena da (NKLTBaren lehen paragrafoko 22.5 artikulua) eta neurriak foru-organismoek dagozkie (NKLTBaren bigarren paragrafoko 22.5 artikulua). Nolanahi ere, baliabide desberdin horiek guztiak EHAAan argitaratu behar izaten dira beti.

Gaur egun, koordinazio hori ez da posible izan. Izan ere, beste eremu batzuen egokitzapena atzeratzea ekarri duen NBAP batzuen tramitazio luzeak sortutako eragozpenez gain, behin betiko onartzeko zain dagoen EKPZ dokumentua EAEko Natura Kontserbazio Legeak ekarritako arau-aldaketaren aurretik bideratu zen, eta ez ditu betetzen NKLTBaren 18. artikulua aipatzen duen dokumentu bakarraren izaeraren parametroak. Artikulu horren arabera, dokumentu horrek honako hau jaso beharko luke: batetik, Natura 2000 Sareko eremua kudeatzeko jarraibideak eta neurriak, 22.5 artikuluekin bat; eta, bestetik, 27. artikuluari dagokion Gorbeia Parke Naturalaren Erabiltzeko eta Kudeatzeko Gida Plana.

Horregatik, Dekretu honen helburua Gorbeia Natura 2000 Sareko kontserbazio bereziko eremu izendatzea eta Habitat Zuzentarauaren 6. artikulua horrelako KBEetarako eskatzen dituen kontserbazio-neurriak onartzea baino ez da; beraz, 18. artikulua ezarritakoa betetze aldera, dokumentuak egokitzea geroko utzi da, azken xedapenetan lehenean jasotakoarekin bat.

Hori horrela izanik, 92/43/EEE Zuzentarauak Kontserbazio Bereziko Eremu izendatzeko ezarritako eskakizunak betetze aldera, Gorbeia sakon aztertu da, eta eskala egokian adierazi da Europar Batasunaren intereseko habitaten eta eskualdearen intereseko beste habitat batzuen banaketa; horrekin batera, haien kontserbazio-egoera ere ebaluatu da.

Horretaz gain, gunee horretako fauna- eta flora-espezie bereizgarrien banaketa eta kontserbazio-egoera ere aztertu da.

Ikuspuntu teknikotik ikusi ahal izan denez, Gorbeian, 43/92/EEE Zuzentarauaren I. eranskinean jasotako Batasunaren intereseko 26 habitat-mota daude. Hortaz, Gorbeiak ekosistemen aparteko aberastasuna du; gainera, ondo kontserbatuta dago. Horretaz gain, gizakiek milaka urtetan abeltzaintza-erabilera eman diote. Horrek guztiak balio natural handiko eremua eta ingurune-aniztasuna sortu ditu; horren ondorioz, baso naturalak, mendiko txilardiak eta larreak, harkaitzak, hezeguneak (Altubeko urmaelak, Saldropoko hezegunea, esfagnalak, etab.) eta errekek batera existitzen dira. Gainera, Gorbeiak Habitat Zuzentarauaren II. eranskineko flora-espezieak dituen habitatak izateagatik da nabarmentzekoa, adibidez, *Narcissus pseudonarcissus ssp. nobilis* (Iberiar Penintsularen iparraldeko endemismo horretarako, eremu hau ekialdeko mugarik urrunena da), *Narcissus asturiensis*, *Trichomanes speciosum* edo *Spiranthes aestivalis* orkidea. Azpimarratzekoa da galzoriko espezieetat katalogatutako 8 flora-espezie eta 7 kaltebera daudela, Espezie Mehatxatuen EAEko Zerrendari jarraiki. Bestalde, faunari dagokionez, Gorbeiak ondoen kontserbatuenetako hegazti-faunaren multzoa du, baita EAEko mendi ingurune adierazgarrienetako ere, basoko, harkaitziko eta goi-mendiko inguruneen espezie adierazgarrien komunitate egituratua baitu. Ugaztunak ere interes bereziko taldeak dira; besteak beste, honako hauen presentzia da azpimarratzekoa: muxar grisa (*Glis glis*), marta (*Martes martes*), ipurtatsa (*Mustela putorius*) edo basakaturia (*Felis silvestris*). Bisoi europarra (*Mustela lutreola*) eta izaraba (*Lutra lutra*) noizbehinka agertzen dira; bi espezie horiek galtzeko arriskuan daude EAEn. Bestalde, Gorbeian, interes bereziko narrastiak daude, hala nola apoarmatu istilzalea (*Emys orbicularis*) edo Schreiber muskerra (*Lacerta schreiberi*), baita anfibio-espezie asko (4 urodelo eta 7 anuro), arrainak eta ornogabeak ere. Eremu hori BGL izendatzea arrazoitu duten natura- eta ekologia-balioetatik haratago, Gorbeia eta bere ingurua paisaiaren erreferente dira EAEn, oro har bertako biztanleentzat karga sinboliko eta kultural izugarria baitu, baita bereziki inguruko biztanleentzat ere. Horregatik guztiagatik eta Parke Naturala izateagatik, komeni da Gorbeia eremurako berariazko dekretu-proiektua egitea.

Horretaz gain, xehetasun-lanei esker lortu diren habitat moten azalerari buruzko datuak, zenbait kasutan, ez datoz bat Europako Batzordera –Euskal Autonomia Erkidegoko tokien zerrendaren proposamenarekin batera– igorri eta jakinarazitako datuekin. Gainera, xehetasun-azterketari esker habitat jakin batzuen interpretazioa zuzentzeko aukera izan da. Esate baterako, egiaztatu ahal izan da, eremu batzuetan, inprimakian adierazitako zenbait

habitat-mota ez zeudela; eta, aitzitik, hasierako proposamenean adierazi ez ziren habitat-mota batzuk bazirela.

KBEa behin betiko mugatzeko, lan-eskala hobetu da eta zabaldu egin da. NBa zabaltzeak hasierako mugaketan ez Parke Naturalaren zatian ez BGLan ez zeuden bi eremu sartzea dakar, fauna mehatxatua eta intereseko habitatak kontserbatzeko duten garrantziarengatik. Bi eremu horietan, garrantzi handiko bi urmael daude, Habitat Zuzentarauak babestutako ornogabe-espezie batzuk baitaude bertan: Kukulupadrako urmaela (Zuiako udalerriko Altube) eta La Yesera (Urkabustaizko udalerriko Belauntza). Biak EAEko Hezeguneen Inbentarioan daude jasota (III. taldea). Gutxi gorabehera, Kukulupadrako urmalean, gehitutako azalera 5,3 ha da; eta, La Yeseran, 6,5 ha da.

Gutiz eraginkorra izateko, KBEa zabaltzeak Europako Batzordearen Erabaki bidezko alde zuzeneko balidazioa eskatzen du; beraz, eremuaren mugaketaren kartografiak eremu hori mugatzeko bi lerroak jasotzen ditu. Horrela, mugaketa berriaren eraginkortasuna eta zabaldutako eremua kontserbatzeko neurrien ezarpena Dekretu honen Azken Xedapenetatik Bigarrean jasotako baldintzapean daude.

Kontserbazio Bereziko Eremu izendatzeko prozeduran, parte-hartze sozialaren prozesua behar bezala bete da, ingurumenaren alorrean informazioa eskuratzeko, herritarrek parte hartzeko eta justiziara heltzeko eskubideak arautzen dituen uztailaren 18ko 27/2006 Legearen printzipioei jarraiki. Prozesu horretan, interes sozial eta ekonomikoen ordezkari diren hainbat eragilek hartu dute parte. Parte hartzeko bideak zabalik egon dira izapidetze-prozesu osoan, publiko interesdunari komunikazioak helarazita eta egoitza elektronikoaren bitartez. Zehazki, <http://www.euskadi.eus/natura2000> webgunean, eremuari buruzko informazio eguneratua egongo da beti.

Gorbeia kontserbatzeko baliabideak Europako Batzordeak ezarritako printzipioei jarraiki landu dira, 92/43/EEE Zuzentarauan jasotako eta eremuan topatutako habitat eta taxonen eskakizun ekologikoei erantzuna emateko asmoz.

Horrenbestez, alde batetik, apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bateginaren 22.5. artikuluan eta, bestetik, Natura-ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 44. eta 45.1 artikuluetan ezarritakoa betez, jendaurrean jarri ondoren, Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuak proposatuta, eta Gobernu

Kontseiluak –2015eko ...aren ...(e[a])n egindako bilkuran– eztabaidatu eta onartu ondoren, honako hau

XEDATU DUT:

1. artikulua.- Helburua eta lurralde-eremua.

1.– Gorbeia Kontserbazio Bereziko Eremu (ES2120011) izendatzen da, Arabako eta Bizkaiko Lurralde Historikoetan.

2.- KBEaren mugaketa Dekretu honi atxikitako I. eranskinean jasotakoa da. Eranskin horrek Atlantikoko eskualde biogeografikoko Batasunaren Garrantzizko Lekuen Zerrenda onartzen duen Europako Batzordearen 2004/813/EE Erabakian bildutako Batasunaren Garrantzizko Lekuen mugak ez ezik, eguneratutako mugaketa ere jasotzen du, azken horrek eremua handitzea baitakar.

3.- Onartu egiten dira KBEa kontserbatzeko II. eranskineko neurriak. Horiek bat datoz Dekretu honen 3. artikulua ezarritako edukiarekin.

2. artikulua.– Xedea.

1.- Arau honen xedea honako hau da: Kontserbazio Bereziko Eremuan (KBE) bermatzea Europar Batasunaren intereseko habitat naturalak eta basoko fauna- eta flora-espezieen habitatak kontserbazio-egoera onean mantentzen direla edo egoera horretara berriro ekarriko direla. Habitat horiek ezarrita daude Kontseiluak 1992ko maiatzaren 21ean emandako habitat naturalak eta basoko fauna eta flora babesteari buruzko 92/43/EEE Zuzentarauan. Horretaz gain, arauaren helburua da hegazti-espezieen biziraupena eta ugalketa ziurtatzea dagokion kokaleku-eremuan, eta, bereziki, Europako Parlamentuak eta Kontseiluak basoko hegaztien kontserbaziori buruz 2009ko azaroaren 30ean emandako 2009/147/EE Zuzentarauaren I. eranskinean adierazitako espezieena, bai eta eranskin horretan adierazi ez diren baina gurera iritsi ohi diren espezie migratzaileena ere. Horren guztiaren azken helburua da ahalegina egitea Europako lurraldean biodibertsitatea kontserbatuko dela bermatzeko.

2.– Kontserbazio Bereziko Eremuan, honako hauek ezarritako araubide orokorra aplikatuko da: 92/43/EEE Zuzendaraua eta Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legea.

3. artikulua.- Kontserbazio-neurriak.

1.- Apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bateginaren 22.4. artikuluekin bat, II. Eranskinak izendapena argudiatzen duten Batasunaren garrantzizko habitat motak eta animalia- eta landare-espezieak ez ezik, horien kontserbazio-egoeraren ebaluazioa, eremu horren kontserbazio-helburuak, kontserbaziorako araudiak eta jarraipen-programa ere jasotzen ditu.

2.- Arabako eta Bizkaiko foru-aldundiek onartutako kudeaketarako jarraibideak eta neurriak Dekretu honen eranskin gisa argitaratuko dira, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duen apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren 22.5 artikulua ezarritakoari jarraiki.

4. artikulua.- Funtsezkoa ez den berrikuspena edo aldaketa

II. Eranskinean funtsezkoa ez den berrikuspen edo aldaketarik behar izanez gero, egoerak berak edo eskura dauden ezagutza tekniko eta zientifikoek hala egitea eskatzen badute, ingurumenaren alorrean eskumena duen sailburuak emango duen agindu baten bidez egingo da, eta, betiere, 92/43/EEE Zuzentarauaren 11. eta 17. artikuluetan ezarritakoa betez. Izan ere, helburua da kontserbazio eta kudeaketa moldaerraz, etengabe eta malgu baterantz jotzea. Prozedura horretan, bermatu egin behar da herritarren parte-hartzea benetakoa eta eraginkorra izango dela, 26/2007 Legeak ezarri bezala; eragindako administrazioei eta erakundeei kontsulta egingo zaie eta Naturzaintza organoaren txostena jasoko da.

5. artikulua.- Arau-hausteen eta zehapenen araubidea

Plan honen aplikazio-eremuaren eraginpeko gune babestuetan, honako hauek ezarritako zehapen-erregimen hau aplikatu behar da: apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bategina eta Natura-ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legea.

XEDAPEN GEHIGARRIA

Ingurumenaren alorreko sailburuari ahalmena ematen zaio Eusko Jaurlaritzaren izenean betetzeko legeak ezarritako tramite eta komunikazio guztiak, bai Estatuko Administrazio Orokorrean, bai Europar Batasunean. Eta, hala badagokio, neurriak ezartzeak eragingo

duen kostu ekonomikoa zenbatekoa den kalkulatu du, 92/43/EEE Zuzentarauaren 8. artikulua ezarritakoa betetze aldera.

AZKEN XEDAPENA

Lehenena.- Dekretu hau onartzen denean, Parke Naturalaren eta KBEaren mugak bat etortzeko prozedurari ekingo zaio, eta Parke Naturalaren NBAPa Naturagune Babestuen bi tipologia horiek arautuko dituen dokumentu bakar bihurtzeko prozedura ere abiaraziko da, 1/2014 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Natura Kontserbatzeko Legearen Testu Bateginaren 18. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

Bigarrena.- Atlantikoko eskualde biogeografikoko Batasunaren Garrantzizko Lekuen Zerrenda onartzen duen Europako Batzordearen 2004/813/EE Erabakian bildutako mugei dagokienez, Batzordeak KBEa zabaltzeko erabakia hartu izanaren berri ematen duen Ingurumen eta Lurralde Politika Sailaren titularraren Agindua EHAAn argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean. Orduan izango dira eraginkorrak Dekretu honetan aurreikusitako kontserbazio-neurriak. Ordura arte, eremu horretan, 92/43/EE Zuzentarauaren 6.3 eta 6.4 artikuluek ezarritako prebentzio-araubidea aplikatuko da, baita Natura-ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 45. artikuluen 4., 5. eta 6. atalek ezarritakoa ere.

Hirugarrena.- Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den egunaren biharamunean hasiko da indarrean dekretu hau.

Vitoria-Gasteizen, 2015eko xxxxaren xx(e)an
Lehendakaria,

Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburua

I. ERANSKINA KARTOGRAFIA

II. ERANSKINA
GORBEIA KBE-ARI DAGOZKION INFORMAZIO EKOLOGIKOA, KONTSERBAZIO-
HELBURUAK, KONTSERBAZIO-ARAUAK ETA JARRAIPEN-PROGRAMA